

Història de les Dones a l'Edat Mitjana**2015/2016**

Codi: 100368

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: José Enrique Ruíz Domènec

Correu electrònic:

JoseEnrique.Ruiz.Domenec@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisits

Els propis que marca la normativa del grau.

Objectius

Aquesta assignatura proposa l'estudi de la història medieval des de la perspectiva de les dones, en particulars amb els aspectes socials, cultural i polítics. De la mateixa manera es proposa analitzar les figures emblemàtiques de dones en el camp literari. Igualment es prestarà atenció a les relacions de gènere, fent visible la condició femenina, subjectes habitualment absents de les disciplines històriques. S'analitzen la construcció de models de gènere i la posició real de les dones en les societats europees medievals.

Competències**Arqueologia**

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Història

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals tendències historiogràfiques i analitzar-ne críticament el desenvolupament.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de manera crítica els discursos divulgatius, especialment en relació amb la ideologia i els biaixos etnocèntrics i sexistes.
2. Analitzar les qüestions clau que permetin abordar l'estudi dels fenòmens històrics des d'una perspectiva de gènere.
3. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats als casos d'estudi.
4. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
5. Aprendre de manera autònoma.
6. Avaluar i resoldre críticament problemàtiques històriques pròpies de la història del gènere
7. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
8. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
9. Dominar la història universal de l'edat mitjana.
10. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
11. Examinar un passatge literari mediollatí i connectar-lo amb les característiques pròpies del llatí medieval.
12. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
13. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
14. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
15. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
16. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
17. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
18. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
19. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
20. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
21. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
22. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
23. Reconèixer la diversitat i la multiculturalitat.
24. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
25. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
26. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
27. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

Programa

Previa:

La historia y la historia de las mujeres: dos siglos de debates (1812-2012)

Primera Sesión:

Una sociedad en conversión.

La identidad religiosa cristiana y el papel de las mujeres en los siglos V al X.

Segunda Sesión:

La estructura de la revolución feudal

Las costumbres de parentesco, el sistema de alianzas y el papel de las mujeres

Tercera Sesión

La formación del Estado dinástico

La cultura del poder y la experiencia política de las mujeres en los siglos XII y XIII

Cuarta Sesión

El juego caballeresco

Cómo se inventaron nuevas formas de amor para las mujeres.

Quinta Sesión

Un espacio propio pero cerrado

La vivencia religiosa y los ideales místicos de las mujeres.

Sexta Sesión

El valor de la escritura

Debates sobre algunos textos de mujeres medievales.

Séptima Sesión

La revelación de lo privado

Integración y marginación de las mujeres en la sociedad urbana

Octava Sesión

Los caminos de la emoción

La Intimidad femenina y el mundo de los sueños.

Novena Sesión

Rostros de mujeres

De la imagen de Eva a la aparición del retrato femenino.

Metodologia

- classes magistrals i debat en gran grup
- pràctiques d'aula
- participació en debats de grup.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitats via Campus Virtual	12	0,48	6, 19, 20, 23, 27
Classes teòriques i pràctiques d'aula	45	1,8	2, 6, 19, 20, 22, 23, 25, 27
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal per la preparació de la matèria	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27
Redacció de treballs	30	1,2	6, 8, 16, 19, 21, 22, 25, 27

Avaluació

La matèria s'avaluarà mitjançant l'aplicació dels següents procediments:

1. Dues proves parcials: 75 % nota final
2. Realització de treballs, ressenyes, resums comentaris analítics sobre els textos i altres documents proposats (quadres, gràfics, mapes, imatges ...) i/o preparació de comentaris orals i seminaris: 20%
3. Evaluació externa: realització de ressenyes, resums o comentaris d'activitats realitzades fora de la Universitat: 5%

Es reavaluaran les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

Només es considerarà un alumne "no presentat" si ha lliurat menys del 40% de les evidències avaluable del total de l'assignatura.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Es tindran en compte els casos particulars que rebran, com no podria ser d'altra manera, un tractament particular.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari activitats culturals fora de la Universitat	5%	0	0	5, 8, 25
Proves teòriques	75%	3	0,12	2, 6, 8, 16, 23, 25
Treballs, ressenyes	20%	0	0	2, 6, 8, 16, 21, 22, 25, 27

Bibliografia

Historia de las mujeres en España y América Latina, ed. L. Morant, Madrid, Catedra, 2006.

Cultures of Power, ed. Thomas N. Bisson, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 1995.

Georges Duby, *El caballero, la mujer y el cura*. Madrid, Taurus, 1982.

Joan M. Ferrante, *Woman as Image in Medieval Literature, from the twelfth century to Dante*, Columbia University Press, New York and London, 1975.

Patrick J. Geary, *Women at the Beginning. Origin Myths from the Amazons to the Virgin Mary*. Princeton & Oxford, Princeton University Press, 2006.

N.R. Hodgson, *Women, Crusading and the Holy Land in Historical Narrative*. The Boydell Press, 2007.

Margaret. L. King, *Mujeres Renacentistas. La búsqueda de un espacio*. Madrid, Alianza, 1983.

Wade Lagarde, Margaret: *La mujer en la Edad Media*. Madrid, Nerea. 1986.

Eileen Power, *Mujeres medievales*. Madrid, Fundamentos. 1986

Pauline Stafford, *Queens, Concubines and Dowagers. The king's wife in the early Middle Ages*. Londres, Batsford Academic and Educational Ltd., 1983.

J. E. Ruiz-Domènec, *El Despertar de las mujeres*, Península, 1998